

Euroopa Liidu
Nõukogu

Brüssel, 2. detsember 2022
(OR. en)

15309/22
ADD 1

SAN 629
PHARM 176
MI 907
IPCR 115
COVID-19 187
RECH 643
COMPET 991
PROCIV 148

SAATEMÄRKUSED

Saatja:	Euroopa Komisjoni peasekretär, allkirjastanud Martine DEPREZ, direktor
Kättesaamise kuupäev:	1. detsember 2022
Saaja:	Thérèse BLANCHET, Euroopa Liidu Nõukogu peasekretär
Komisjoni dok nr:	COM(2022) 669 final
Teema:	LISAD järgmise dokumendi juurde: KOMISJONI TEATIS EUROOPA PARLAMENDILE, NÕUKOGULE, EUROOPA MAJANDUS- JA SOTSIAALKOMITEELE NING REGIOONIDE KOMITEELE Tervisealase valmisoleku aruanne

Käesolevaga edastatakse delegatsioonidele dokument COM(2022) 669 final.

Lisatud: COM(2022) 669 final

Brüssel, 30.11.2022
COM(2022) 669 final

ANNEXES 1 to 2

LISAD

järgmise dokumendi juurde:

**KOMISJONI TEATIS EUROOPA PARLAMENDILE, NÕUKOGULE, EUROOPA
MAJANDUS- JA SOTSIAALKOMITEELE NING REGIOONIDE KOMITEELE**

Tervisealase valmisoleku aruanne

1. lisa. Meditsiinivahenditega seotud valmisoleku meetmete rakendamise seis

	Meetme number	Kavandatud põhimeetmed	Rakendamise praegune tase			
			Tase 0	Tase 1	Tase 2	Tase 3
Ohtude hindamine ja teabe kogumine	1.1	Koostada esmatähtsate ohtude loetelu ja töötada välja ohustsenaariumid				
	1.2	Koostada esmatähtsate meditsiinivahendite loetelu				
	1.3	Luu MCMI platvorm				
	1.4	Luu laborite ja uurimisinstituutide võrgustik ning seda töös hoida				
	1.5	Suurendada reoveeseire suutlikkust ELis				
Kõrgetasemeline teadus- ja arendustegevus meditsiinivahendite valdkonnas	2.1	Suurendada meditsiinivahendite valdkonna kujunemisejärgus uuenduste ja tehnoloogiate tulevikuseire suutlikkust				
	2.2	Koostada strateegiline teadusuuringute ja innovatsiooni tegevuskava pandeemiaks valmisoleku valdkonnas				
	2.3	Tugevdada ELi kliiniliste uuringute võrgustikku				
	2.4	Suurendada suure riskiga teadus- ja arendusprojektide rahastamist HERA INVESTi kaudu				
	2.5	Investeerida järgmise põlvkonna vaktsiinidesse				
	2.6	Koostada tegevuskava, et toetada uute ja muudetud kasutusotstarbega viirusevastaste ravimite alaseid teadusuuringuid				
	2.7	Toetada meditsiinivahendite, sealhulgas meditsiini- ja diagnostikaseadmete arendamist ja neile juurdepääsu tagamist				
Juurdepääs meditsiinivahenditele – vastupidavad	3.1	Töötada välja meditsiinivahendite tarneahela riskijuhtimisraamistik				
	3.2	Suurendada tootmisvõimsust ELis võrgustiku „EU FAB“ abil				
	3.3	Luu esmatähtsate meditsiinivahendite varud ELi tasandil				

tarneahelad ja paindlik tootmisvõimsus	3.4	<i>Töötada välja ELi strateegiline lähenemine meditsiinivahendite varude loomisele</i>				
	3.5	<i>Vaadata läbi meditsiinivahendite ühishanke mehhanismid</i>				
Rahvusvaheline koordineerimine ja ülemaailmne tegevus	4.1	<i>Laiendada strateegilisi partnerlusi tervishoiu ja valmisoleku valdkonnas piirkondlikul tasandil</i>				
	4.2	<i>Toetada väikese ja keskmise sissetulekuga riike, et suurendada suutlikkust ja eksperditeadmisi valmisoleku, reageerimise ja kohaliku tootmise valdkonnas</i>				

- Tase 0: arendusetapp
- Tase 1: alg-/uuringuetapp
- Tase 2: katsetapp
- Tase 3: ellu viidud

2. lisa. Kümme COVID-19 pandeemiast saadud õppetundi, edusammud ja edasine areng

Kümme õppetundi	Senised edusammud	Edasine areng
#1: kiirema avastamise ja reageerimise jaoks on vaja tugevamat ülemaailmset seiret ning paremini võrreldavaid ja täielikumaid andmeid	<ul style="list-style-type: none"> • ECDC käivitas 2021. aastal Euroopa nakkushaiguste seireportaali EpiPulse¹. • Liikmesriikide seirealase ja patogeenide sekveneerimise alase suutlikkuse suurendamine, sealhulgas ECDC toetused summas 77 miljonit eurot ja lisarahastus Euroopa Komisjonilt • Tehniline tugi avatud allikatest pärit epideemioteabe (EIOS) algatuse² arendamiseks • Koostöö Haiguste Ennetamise ja Tõrje Aafrika Keskusega, et tagada ohtude kiire avastamine ja kinnitamine, projekti „EU for Health Security in Africa – ECDC for Africa CDC“ raames. • Andmete automaattötluse rakendamine ECDC poolt, et kiirendada andmete kogumist avalikest allikatest. • Selliste vahendite tugevdamine ja lõimimine, mida ECDC kasutab ohtude kiireks avastamiseks epideemioteabe vahendite (nt Epiweetr,³ EIOS) kaudu 	<ul style="list-style-type: none"> • Molekulaarse ja genoomse tüpiseerimise lõimimine ELi tasandi seiresse ja haiguspuhanguteks valmisolekusse vastavalt ECDC strateegiale⁴ • Tehisintellekti täiendav kasutamine ECDC epideemioteabetegevuses
#2: selged ja kooskõlastatud teaduslikud nõuanded hõlbustavad poliitikaotsuste	<ul style="list-style-type: none"> • ECDC tõendite hindamise ja andmeanalüüsi mahu ja suutlikkuse suurendamine, sealhulgas nakkushaiguste modelleerimine ja 	<ul style="list-style-type: none"> • ECDC tõendite hindamise ja andmeanalüüsi mahu ja suutlikkuse täiendav suurendamine ning laiendamine muudele

¹ <https://www.ecdc.europa.eu/en/publications-data/epipulse-european-surveillance-portal-infectious-diseases>

² Avatud allikatest pärit epideemioteabe (EIOS) algatus on ainulaadne ülemaailmne koostöö rahvatervise sidusrühmade vahel. See koondab uusi ja olemasolevaid algatusi, võrgustikke ja süsteeme, et luua ühtne, kõiki ohte hõlbav terviseühtsuse põhimõtte rahvatervise ohtude varajaseks avastamiseks, kontrollimiseks, hindamiseks ja nendest teavitamiseks, kasutades avalikult kättesaadavat teavet. Alates 2022. aasta jaanuarist on EIOSe algatus juhtinud WHO uus pandeemia- ja epideemioteabe keskus. <https://www.who.int/initiatives/eios>

³ [epiweetr tool \(europa.eu\)](https://www.epiweetr.eu)

⁴ „ECDC strategic framework for the integration of molecular and genomic typing into European surveillance and multi-country outbreak investigations – 2019–2021“ (europa.eu).

<p>tegemist ja üldsuse teavitamist</p>	<p>prognoosimine ning Euroopa COVID-19 prognoosikeskuse ja Euroopa COVID-19 stsenaariumikeskuse käivitamine</p> <ul style="list-style-type: none"> • COVID-19 vaktsiinide tõhususe uuringud VEBISE projekti raames, teaduslikud nõuanded vaktsineerimisstrateegiate kohta, vaktsiinide seireplatvormi käivitamine (ECDC/EMA) • ECDC kiired riskihinnangud COVID-19 kohta alates 2020. aasta jaanuarist (19 kiiret riskihinnangut) ja vajaduse korral muude kindlakstehtud ohtude kohta. • EMA annab teaduslikke nõuandeid vaktsiinide ja ravimite <i>arendajatele</i>. 19. oktoobri 2022. aasta seisuga on COVID-19 pandeemia kontekstis antud 48 nõuannet vaktsiinide ja 111 ravimite kohta. 	<p>haigustele</p> <ul style="list-style-type: none"> • ECDC poolt ELi liikmesriikidele, ühinemiseks valmistuvatele riikidele ja Euroopa naabruspoliitika riikidele pakutav suutlikkuse suurendamine ja koolitus tõendite hindamise ja teaduslike nõuannete koostamise valdkonnas • ECDC teaduslike arvamuste menetluse käimasolev läbivaatamine (ECDC volituste laiendamist käsitleva määruse artikkel 7) • ECDC VEBISE projekti (COVID-19 vaktsiinide tõhususe seire) jätkamine • Vaktsiinide seireplatvormi töö jätkamine (ECDC/EMA) • ECDC kiire riskihindamise meetodika ajakohastamine • EMA ja selle hädaolukordade rakkerühm (ETF) jätkavad teaduslike nõuannete andmist selliste ravimite arendajatele, mis võiksid lahendada rahvatervise hädaolukorra
<p>#3: valmisolek eeldab pidevaid investeringuid, kontrolli ja läbivaatamist</p>	<ul style="list-style-type: none"> • ECDC ekspertidega konsulteerimine leevendusmeetmete rakendamise teemal • ECDC suuniste väljatöötamine ja koolituse pakkumine meetmete rakendamise ajal ja järel toimuva hindamise kohta • ECDC poolt mitmes Euroopa riigis tehtud meetmejärgsed hindamised, mis keskendusid tõenditel põhinevale nõustamisele • ECDC külastused mitmes Euroopa riigis COVID-19 õppetundide teemal, ECDC tehniline aruanne „The EU experience in the first phase of COVID-19: implications for measuring preparedness“ 	<ul style="list-style-type: none"> • Korrapärane ohuhindamine • Programmi „EL tervise heaks“ rahastus tõsiseid piiriüleseid terviseohte käsitleva määruse rakendamiseks ning ECDC ja EMA volituste jaoks • ECDC poolt ELi liikmesriikidele, ühinemiseks valmistuvatele riikidele ja Euroopa naabruspoliitika riikidele pakutav suutlikkuse suurendamine ja koolitus epideemiataabe, valmisoleku ja reageerimise valdkonnas • ECDC e-õppe kursuste väljatöötamine hädaolukordadeks valmisoleku teemal • Nagu on sätestatud tõsiseid

		<p>piiriüleseid terviseohte käsitlevas määruses, koostab komisjon koostöös liikmesriikide ja asjaomaste liidu ametitega, nagu ECDC, liidu tervisekriisi- ja pandeemiakava; valmisoleku ja reageerimise kavandamise kohta kogutakse korrapäraselt teavet ja analüüsitakse seda; näitajate väljatöötamine edusammude jälgimiseks ning ennetuse, valmisoleku ja reageerimise kavandamise taseme hindamiseks liikmesriikides</p>
<p>#4: hädaabivahendid peavad olema paigas ning kiiremini ja kergemini kasutusele võetavad</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Euroopa liidenduslüüsiteenuse (EFGS) loomine ja käigushoidmine, et tagada kontaktide jälgimise rakenduste piiriülene koostalitlusvõime • ELi digitaalse COVID-tõendi süsteemi loomine ja käigushoidmine 	<ul style="list-style-type: none"> • Digitaalse kontaktide jälgimise alase ELi koostööst järelduste tegemine • E-tervise usaldusvõrgustike pideva ja kestliku toimimise mudeli väljatöötamine tervisetõendite ja muude dokumentide autentimiseks ELi tasandil ja võimaluse korral rahvusvahelisel tasandil • ECDC protokollide kiire rakendamine, et hinnata uute terviseohtudega seotud epidemioloogia- ja riskitegureid • ECDC protokollide kiire rakendamine, et hinnata rakendatud reageerimismeetmete tõhusust
<p>#5: koordineeritud meetmetest peaks saama Euroopa automaatne reageerimisviis</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Tõsiseid piiriüleseid terviseohte käsitleva määruse vastuvõtmine • HERA loomine • ECDC ja EMA volituste laiendamine • Koordineerimine kõigi terviseohtudeks valmisoleku ja neile reageerimisega seotud osalejatega HERA juhatuse, HERA nõuandva kogu, kodanikuühiskonna foorumi ja tööstuskoostöö ühisfoorumi kaudu • Määrusega (EL) 2022/123 laiendati Euroopa Raviameti volitusi ja see 	<ul style="list-style-type: none"> • Meditsiinivahendite tootmisvõimsuse taastamine ja suurendamine (võrgustik „EU FAB“) • Euroopa varude loomise suutlikkuse arendamine • Meditsiinivahendite tarneahelate kitsaskohtade kindlakstegemine, prognoosimine ja kõrvaldamise viiside kindlaksmääramine

	<p>jõustus 1. märtsil 2022. Õigusaktiga anti EMA-le roll esmatähtsate ravimite nappuse jälgimisel ja leevendamisel rahvatervise hädaolukorra või ulatusliku sündmuse korral ning loodi ametlikult raviminappuse juhtrühm ja meditsiiniseadmete juhtrühm ning hädaolukordade rakkerühm.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Esmatähtsate meditsiiniseadmete nappuse seiret ja leevendamist käsitlevaid sätteid hakatakse kohaldama alates 2. veebruarist 2023. • Koostalitlusvõimeline meditsiinvahenditega seotud teabe kogumise platvorm ja suuremad erainvesteeringud kõrge riskitasemega meditsiinvahenditesse HERA INVESTi kaudu
<p>#6: esmatähtsate seadmete ja ravimitega varustatuse tagamiseks tuleb tõhustada avaliku ja erasektori partnerlust ning tugevdada tarneahelaid</p>	<ul style="list-style-type: none"> • 2021. aastal peeti sidusrühmadega ravimite varustuskindlust käsitlev struktureeritud dialoog • 2022. aastal avaldati komisjoni talituste töödokument „Vulnerabilities of the global supply chains of medicines – Structured dialogue on the security of medicines supply“⁵. 	<ul style="list-style-type: none"> • Komisjon jätkab arutelu, eelkõige ravimialaste õigusaktide eelseisva reformi kontekstis, et sõnastada poliitikavariandid ja esitada meetmed, millega suurendada ELis tarnete järjepidevust ja tarnekindlust, eelkõige nende ravimite puhul, mida peetakse tervishoiusüsteemide jaoks esmatähtsaks.
<p>#7: üleeuroopaline lähenemisviis on oluline, et muuta kliinilised uuringud kiiremaks, ulatuslikumaks ja tõhusamaks</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Alates 2022. aasta jaanuarist, mil hakati kohaldama kliiniliste uuringute määrust, on kliiniliste uuringute hindamine ja järelevalve kogu ELis ühtlustatud, eelkõige kliiniliste uuringute infosüsteemi (CTIS) kaudu. • Määrusega (EL) 2022/123 loodud hädaolukordade rakkerühm annab liidus tehtavate kliiniliste uuringute arendajatele nõu kliiniliste uuringute plaanide, sealhulgas kliiniliste ühisuuringute kohta. • Määrus (EL) 2017/745 meditsiiniseadmete kohta ja määrus (EL) 2017/746 <i>in vitro</i> diagnostikameditsiiniseadmete kohta, mida hakati kohaldama vastavalt 2021. ja 2022. aastal, tagavad 	<ul style="list-style-type: none"> • Uus kliiniliste uuringute Euroopa õiguskeskkond hõlbustab, ühtlustab ja kiirendab lähiaastatel rahvusvahelisi kliinilisi uuringuid ning suurendab nende läbipaistvust, seda ka võimalike uute COVID-19 ravimite ja vaktsiinide puhul. • Lisaks tagatakse sellega, et EL pakub atraktiivset ja soodsat keskkonda laialdaste kliiniliste uuringute tegemiseks ning nendes osalejate jaoks on loodud kõrged avaliku läbipaistvuse ja ohutuse standardid. • Liikmesriigid peavad kliiniliste uuringute taotlustele

⁵ [Komisjoni talituste töödokument „Vulnerabilities of the global supply chains of medicines – Structured Dialogue on the security of medicines supply“ \(europa.eu\).](https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_22_111)

	<p>ühtlustatuma raamistiku meditsiiniseadmete kliiniliste uuringute ja toimivusuuringute jaoks.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Programmist „Horisont 2020“ rahastatud projekt CORE-MD meditsiiniseadmete kliiniliste tõendite kohta, mida viib ellu tervishoiutöötajate, teavitatud asutuste, akadeemiliste asutuste, patsientide ja reguleerivate asutuste konsortsium • Toetus kliiniliste uuringute võrgustikele VACCELERATE ja EU-RESPONSE, et hinnata uusi ravimeid ja meditsiinivahendeid (ahvirõugete puhangu ajal) • Meditsiinivahenditega seotud ohuhindamise, teadus- ja arendustegevuse ning hankimise vahelise seose suurendamine 	<p>loa andmisel võtma arvesse hädaolukordade rakkerühma teaduslikke nõuandeid. Kokkuvõttes hõlbustavad nõuanded meditsiinivahendite, näiteks vaktsiinide ja ravimite õigeaegset väljatöötamist ja neile müügilubade andmist ning parandavad kliiniliste uuringute üldist koordineerimist Euroopas.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Jätkata koostööd liikmesriikide ja sidusrühmadega, et töötada välja ühine arusaam ja vahendid meditsiiniseadmete kliiniliste uuringute ja toimivusuuringute jaoks. • Tugevdada HERA tulevikuseire suutlikkust meditsiinivahendite valdkonnas • Tugevdada ELi kliiniliste uuringute võrgustikke, et võimaldada teha pidevaid platvormipõhised uuringuid ja püsivaid strateegilisi kohortuuringuid, et epideemia puhkemise korral keskenduda esilekerkivatele haigustele
<p>#8: suutlikkus pandeemiaga toime tulla sõltub pidevatest ja suurematest investeringutest tervishoiusüsteemidesse (sealhulgas nende digitaliseerimisse)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Liikmesriikide toetamine, et tugevdada nende taaste- ja vastupidavuskavade raames tervishoiusüsteemide üldist vastupanuvõimet. Praegu vastu võetud kavade kohaselt on riiklike tervishoiusüsteemide jaoks ette nähtud üle 40 miljardi euro. Peaaegu kolmandik sellest summast on ette nähtud tervishoiusüsteemide digitaliseerimise edendamiseks. • Lisaks käsitleti viimastes riigipõhistes soovitusetes, mis võeti vastu 2022. aasta juulis Euroopa poolaasta raames, kaheksa liikmesriigi 	<ul style="list-style-type: none"> • Jätkata riiklike taaste- ja vastupidavuskavade toetamist, tagades nende rakendamise taaste- ja vastupidavusrahastu kehtivuse ajal (2021–2026) • Jätkata riiklike tervishoiusüsteemide vastupanuvõime hindamist Euroopa poolaasta raames, sealhulgas seoses investeringutasemetega ja asjakohaste reformidega. • Jätkata liikmesriikide toetamist tervishoiutöötajate nappuse ja nende oskuste nõudlusele mittevastavuse

	<p>tervishoiusüsteeme ning rõhutati vajadust parema ennetuse ja esmatasandi tervishoiu järele ning vajadust tegeleda tööjõupuudusega.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Programmi „EL tervise heaks“ kaudu toetatakse koostöös OECD ning Euroopa tervishoiusüsteemide ja - poliitika vaatluskeskusega süsteemide valmisolekut nakkushaiguste puhanguteks ja muud liiki vapustusteks. See puudutab eelkõige vastupanuvõimetestide kavandamist, et võimaldada liikmesriikidel korrapäraselt hinnata tervisekriisiks valmisolekut ja kontrollida tervishoiusüsteemide vastupanuvõimet konkreetsete suure surve stsenaariumide ja pikaajaliste struktuursete probleemide korral. 	<p>probleemide lahendamisel. See hõlmab tervisevaldkonna tööjõu planeerimist ja prognoosimist käsitlevat ühismeedet „Heroes“, mis käivitatakse 2023. aasta alguses, ning oskustega seotud meetmeid, sealhulgas tervishoiutöötajate oskuste pakti partnerluse ja koolitusprojektide käivitamist, keskendudes programmi „EL tervise heaks“ raames digioskustele.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Saada valmis tervishoiusüsteemi vastupanuvõime testimise metoodika ja avaldada see 2023. aasta keskpaigaks käsiraamatuna.
<p>#9: pandeemiaks valmisolek ja sellele reageerimine on Euroopa jaoks ülemaailmne prioriteet</p>	<ul style="list-style-type: none"> • ECDC koostöö globaalse haiguspuhangutest teavitamise ja neile reageerimise võrgustikuga (GOARN) • ECDC teeb koostööd teiste haiguste tõrje keskustega kolmandates riikides, sealhulgas USAs, Kanadas, Hiinas, Iisraelis, Mehhikos, Ühendkuningriigis ja Koreas. Lisaks loodi 2019. aastal ECDC algatusel maailma eri piirkondade (sealhulgas Aafrika, Austraalia, Kanada, Kariibi piirkond, Hiina, Iisrael, Korea, Mehhiko, Singapur, Tai, Ühendkuningriik ja USA) suuremate haiguste tõrje keskuste võrgustik, et vahetada teavet ja eksperditeadmisi nakkushaigustest tulenevatele ohtudele tõhusaks reageerimiseks. Võrgustik osutus eriti kasulikuks COVID-19 pandeemia ajal. • ECDC panus ülemaailmsetesse aruteludesse pandeemiaks valmisoleku juhtimisraamistike üle • ECDC piirkondlikud algatused, näiteks suurem toetus Haiguste Ennetamise ja Tõrje Aafrika 	<ul style="list-style-type: none"> • ECDC jätkuvad piirkondlikud ja kahepoolsed algatused, nagu ELi terviseturbe algatus • Tihedam ülemaailmne koostöö, näiteks ECDC ning Haiguste Ennetamise ja Tõrje Aafrika Keskuse vahel • ECDC koordineeritava ELi tervishoiu rakkerühma loomine

	<p>Keskusele, ELi terviseturbe algatus ning ettevalmistusmeetmed ELi kandidaatriikide ja potentsiaalsete kandidaatriikide osalemiseks ECDC töös</p>	
<p>#10: tuleks välja töötada kooskõlastatud ja põhjalikum lähenemine väärinfole ja desinformatsioonile</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Proaktiivne kommunikatsioon, sotsiaalmeedia jälgimine ja teabevahetus uute ohtude ennetamiseks • ECDC aruanne „Countering online vaccine misinformation in the EU/EEA“ • Teadusuuringute Ühiskeskuse aruanne „COVID-19 misinformation: Preparing for future crises“ • Uus desinformatsiooni käsitlev ELi tegevusjuhend • Digiteenuste määrus • Valimisreklaami ettepaneku läbipaistvus • Euroopa meediavabaduse õigusakt • Euroopa digitaalmeedia vaatluskeskus • Välisriigist lähtuva infoga manipuleerimise ja sekkumise (FIMI) vastaste meetmete kogum • Euroopa välisriikide eriaruanded COVID-19ga seotud desinformatsiooni kohta • Töö ühise analüüsiraamistiku ja -metoodikaga, et teha kindlaks välisriigist lähtuv infoga manipuleerimine ja sekkumine • Tihe koostöö liikmesriikidega kiirhoiatussüsteemi kaudu ja koostöö rahvusvaheliste partneritega, eelkõige G7 kiirreageerimismehhanismi ja NATOga, samuti kodanikuühiskonna ja erasektoriga • Koostatud on ECDC uuring ja e-õppe vahend vaktsiinidega seotud väärinfo vastu võitlemise kohta internetis • Koostatud on ECDC uuring ja e-õppe vahend, et soodustada COVID-19 	<ul style="list-style-type: none"> • 2023. aastaks on kavandatud Euroopa demokraatia tegevuskava läbivaatamine • Digiteenuste määruse rakendamine • Töö FIMI andmeruumi loomiseks (nagu on nõutud strateegilises kompassis) • Jätkuv koostöö sidusrühmadega FIMI väljapakutud ühise kontseptuaalse määratluse osas ja uue desinformatsiooni käsitleva tegevusjuhendi kriisiolukordade allrühmas • ECDC parandab juurdepääsu usaldusväärsetele tervisetabe allikatele, sealhulgas arendab edasi Euroopa vaktsineerimise infoportaali (EVIP) • Suurendatakse tervishoiutöötajate suutlikkust suhelda patsientidega vaktsineerimise teemal (ECDC)

	vastu vaktsineerimisega nõustumist ja vaktsineerimist, sealhulgas strateegiad täpse teabe andmiseks ning väär- ja desinformatsiooniga võitlemiseks.	
--	---	--